Európai Parlament
2024-2029

ELFOGADOTT SZÖVEGEK

P10_TA(2025)0155

A Bizottság Albániáról szóló 2023. és 2024. évi jelentései

Az Európai Parlament 2025. július 9-i állásfoglalása a Bizottság Albániáról szóló 2023. és 2024. évi jelentéseiről (2025/2017(INI))

Az Európai Parlament,

– tekintettel az egyrészről az Európai Közösségek és tagállamaik, másrészről az Albán Köztársaság közötti stabilizációs és társulási megállapodásra[1],

– tekintettel Albánia európai uniós tagságra irányuló, 2009. április 24-i kérelmére,

– tekintettel az Előcsatlakozási Támogatási Eszköz (IPA III) létrehozásáról szóló, 2021. szeptember 15-i (EU) 2021/1529 európai parlamenti és tanácsi rendeletre[2],

– tekintettel a Nyugat-balkáni Reform- és Növekedéstámogató Eszköz létrehozásáról szóló, 2024. május 14-i (EU) 2024/1449 európai parlamenti és tanácsi rendeletre[3],

– tekintettel „A csatlakozási folyamat javítása – hiteles uniós perspektíva a Nyugat-Balkán számára” című, 2020. február 5-i bizottsági közleményre (COM(2020)0057),

– tekintettel a „2023. évi közlemény az EU bővítési stratégiájáról” című, 2023. november 8-i bizottsági közleményre (COM(2023)0690) és az azt kísérő, „2023. évi jelentés Albániáról” című bizottsági szolgálati munkadokumentumra (SWD(2023)0690),

– tekintettel „A Nyugat-Balkánra vonatkozó új növekedési terv” című, 2023. november 8-i bizottsági közleményre (COM(2023)0691),

---

1 HL L 107., 2009.4.28., 166. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2009/332/oj.
2 HL L 330., 2021.9.20., 1. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1529/oj.
3 HL L, 2024/1449, 2024.5.24., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1449/oj.

– tekintettel a bővítést megelőző reformokról és szakpolitikai felülvizsgálatokról szóló, 2024. március 20-i bizottsági közleményre (COM(2024)0146),

– tekintettel a „2024. évi jogállamisági jelentés” című, 2024. július 24-i bizottsági közleményre (COM(2024)0800), amelyet a „2024. évi jogállamisági jelentés – Országfejezet – A jogállamiság helyzete Albániában” című bizottsági szolgálati munkadokumentum kísér (SWD(2024)0828),

– tekintettel a „2024. évi közlemény az EU bővítési stratégiájáról” című, 2024. október 30-i bizottsági közleményre (COM(2024)0690) és az azt kísérő, „2024. évi jelentés Albániáról” című bizottsági szolgálati munkadokumentumra (SWD(2024)0690),

– tekintettel Albániának az uniós Reform- és Növekedéstámogató Eszköz keretében benyújtott, a Bizottság által 2024. október 23-án jóváhagyott reformprogramjára,

– tekintettel az Európai Biztonsági és Együttműködési Szervezet (EBESZ) Demokratikus Intézmények és Emberi Jogok Hivatala (ODIHR) választási megfigyelő missziójának 2023. szeptember 29-i, Albánia 2023. május 14-i helyhatósági választásairól szóló végleges jelentésére,

– tekintettel az EBESZ/ODIHR választási megfigyelő misszijának a 2021. április 25-i albán parlamenti választásokról szóló, 2021. július 26-i végleges jelentésére,

– tekintettel a Velencei Bizottság és az EBESZ/ODIHR 2020. december 11-i közös véleményére az albán alkotmány 2020. július 30-i és az albániai választási törvény 2020. október 5-i módosításáról,

– tekintettel a 2018. május 17-i EU–Nyugat-Balkán- csúcstalálkozón elfogadott szófiai nyilatkozatra, valamint a kiemelt célkitűzések hozzá csatolt szófiai menetrendjére,

– tekintettel a 2020. május 6-i EU–Nyugat-Balkán csúcstalálkozón elfogadott zágrábi nyilatkozatra,

– tekintettel a 2023. december 13-i és a 2024. december 18-i brüsszeli EU–Nyugat-Balkán csúcstalálkozó nyilatkozataira,

– tekintettel a 2014. augusztus 28-án megkezdett berlini folyamatra,

– tekintettel a Riporterek Határok Nélkül 2024. évi sajtószabadság-indexére,

– tekintettel a Transparency International 2024. évi korrupcióérzékelési indexére,

– tekintettel a Világgazdasági Fórum nemek közötti szakadékról szóló, 2024. évi globális jelentésére,

– tekintettel az Albániáról szóló korábbi állásfoglalásaira,

– tekintettel eljárási szabályzata 55. cikkére,

– tekintettel a Külügyi Bizottság jelentésére (A10-0106/2025),

A. mivel a bővítés az EU leghatékonyabb külpolitikai eszköze, ami az egész kontinensre kiterjedő, tartós békét, demokráciát, stabilitást és biztonságot célzó geostratégiai befektetés;

B. mivel az EU továbbra is a nyugat-balkáni országok fő politikai és gazdasági partnere; mivel az EU továbbra is messze Albánia legnagyobb kereskedelmi és beruházási partnere, és a legnagyobb pénzügyi támogatást nyújtja számára;

C. mivel a bővítés a demokrácián, a jogállamiságon és az alapvető jogokon alapuló, érdemeken alapuló folyamat; mivel Albánia EU-hoz történő csatlakozásának az a feltétele, hogy a legfontosabb területeken – kezdve a jogállamisággal és a demokratikus intézmények működésével – tartós, mélyreható és visszafordíthatatlan reformokat hajtson végre;

D. mivel Albánia 2014 óta uniós tagjelölt ország, 2022 júliusában megkezdte a csatlakozási tárgyalásokat, és 2023 novemberében sikeresen lezárta az átvilágítási folyamatot;

E. mivel Albánia 2024. október 15-én tárgyalásokat kezdett az 1. témakörről („Alapkérdések”) és 2024. december 17-én a 6. témakörről („Külkapcsolatok”), 2025. április 14-én a 2. témakörről („Belső piac”) és 2025. május 22-én a 3. témakörről („Versenyképesség és inkluzív növekedés”);

F. mivel Albánia megbízható külpolitikai partner, és teljes mértékben igazodik az EU közös kül- és biztonságpolitikájához;

G. mivel Albánia rosszindulatú külföldi befolyásolási kampányok – amelyre példa az orosz dezinformáció és a választásokba való beavatkozás, valamint a nem uniós szereplők, például Kína megkérdőjelezhető beruházásai – célpontja, amelyek célja, hogy ellentétet szítsanak, feszültséget keltsenek és erőszakot váltsanak ki, ezzel destabilizálva az egész régiót; mivel az Albánia ellen 2022-ben és 2023-ban végrehajtott orosz és iráni kibertámadások kritikus kormányzati funkciókat zavartak meg, ami jól szemlélteti azt a hibrid fenyegetettségi környezetet, amellyel Albánia szembesül az uniós integráció felé vezető úton;

H. mivel Albánia választási rendszerében továbbra is fennállnak hiányosságok és súlyos sebezhetőségek; mivel az albániai választások lebonyolításának további javítására irányuló

EBESZ/ODIHR-ajánlásokat még nem hajtották végre teljes mértékben;

I. mivel Albánia részt vesz a közös uniós biztonság- és védelempolitikai missziókban és műveletekben, többek között Bosznia-Hercegovinában az EUFOR Althaia műveletben;

J. mivel a nemzeti és etnikai kisebbségek védelme alapvető fontosságú az Unióhoz csatlakozni kívánó államokban; mivel a szabad önmeghatározásról és a kisebbségi nyelvek használatáról szóló végrehajtási jogszabályokat Albánia elfogadta;

K. mivel Oroszország Ukrajna elleni agresszív háborúja rávilágít az EU bővítésének kritikus fontosságára kontinensünk biztonságának és stabilitásának biztosítása szempontjából;

1. üdvözli Albániának az uniós integráció iránti szilárd elkötelezettségét, ami tükrözi az összes – kormányon lévő és ellenzéki – politikai párt közötti konszenzust és a polgárok részéről az elsöprő támogatást, és elismerését fejezi ki az EU közös kül- és biztonságpolitikájához való következetes és teljes körű igazodásáért és a szabályokon alapuló nemzetközi rend előmozdításáért, ideértve az Ukrajna elleni orosz agressziós háborúra adott kategorikus válaszát, amely összhangban van az Oroszországgal és Belarusszal szembeni uniós korlátozó intézkedésekkel; elismeri az ország aktív szerepét a régióban és a regionális kezdeményezésekben;

2. üdvözli Albánia azon törekvését, hogy 2027 végéig lezárja a csatlakozási tárgyalásokat, valamint az elmúlt években elért gyors fejlődést is, nevezetesen a tárgyalási fejezetek két témakörének 2024-es és eddig két további témakörének 2025-ös megnyitását; emlékeztet arra, hogy a tagjelölt országok a tagsági kritériumok teljesítése érdekében a csatlakozási tárgyalások során mélyreható átalakításokon mennek keresztül, amelyek addig tartanak, amíg a szükséges reformokat végre nem hajtják; hangsúlyozza, hogy meg kell erősíteni a csatlakozási folyamat átláthatóságát, elszámoltathatóságát és inkluzivitását, beleértve annak parlamenti dimenzióját is; óva int minden olyan fellépéstől, amely alááshatná a fékek és ellensúlyok rendszerét;

3. megjegyzi, hogy az uniós csatlakozás ütemét a tagjelölt ország által az uniós vívmányokhoz való igazodás terén elért előrehaladás, a végrehajtás terén elért eredményei, valamint az ország valamennyi intézményének megfelelő működése határozza meg, és a jogállamiságon, a jó kormányzáson és az alapvető jogokon alapul; sürgeti Albániát, hogy gyorsítsa fel a jogállamiság és a gazdasági növekedés megerősítésére, a korrupció és a szervezett bűnözés elleni küzdelemre, az emberkereskedelem megelőzésére, valamint az alapvető jogok védelmére irányuló reformokat, és tegyen lépéseket a véleménynyilvánítás szabadsága, az információszabadság, valamint a médiapluralizmus és -függetlenség felé;

4. üdvözli az EU új Nyugat-balkáni Reform- és Növekedéstámogató Eszközét, amely 922 millió EUR vissza nem térítendő támogatást és hitelt nyújt Albániának, amennyiben teljesíti az ambiciózus reformprogramjában meghatározott feltételeket;

5. tudomásul veszi, hogy Albánia elfogadta az európai integrációra vonatkozó 2024–2026-os nemzeti tervet; üdvözli, hogy Albánia létrehozta az integrációs folyamatért felelős szerveket; nagyobb erőfeszítésekre szólít fel az átláthatóság növelése és az uniós integrációval kapcsolatos nyilvános kommunikációban való részvétel érdekében;

6. üdvözli azt a döntést, hogy Tiranában megnyitják az Európai Parlament Nyugat-Balkánnal foglalkozó képviseleti irodáját; megjegyzi, hogy az iroda kulcsfontosságú kapcsolattartó pontként fog szolgálni az Európai Parlament és a nemzeti parlamentek, a civil társadalom és a nyugat-balkáni régió helyi partnerei között;

7. üdvözli a 18 albán résztvevő részvételét az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság által létrehozott „bővítési ország tagjelöltje” kezdeményezésben, amelynek célja a tagjelölt országokkal való szorosabb kapcsolatok előmozdítása és az EU-ba való fokozatos integrációjuk megkönnyítése;

Demokratikus intézmények, média és civil társadalom

8. kitart amellett, hogy a demokratikus kormányzás nélkülözhetetlen elemeként fontos a konstruktív politikai vita és a rendezett parlamenti magatartás; megerősíti, hogy Albánia politikai erőinek közös felelőssége a konstruktív és inkluzív politikai párbeszéd megerősítése és az országban zajló jelentős politikai polarizáció leküzdése; sajnálatát fejezi ki az összes párt politikusainak folyamatos konfrontációja és lázító retorikája, valamint a hatalmon lévő többség és az ellenzék közötti összecsapások miatt; hangsúlyozza, hogy elő kell mozdítani a kölcsönös tiszteleten és a demokratikus normák betartásán alapuló politikai kultúrát, amely biztosítja, hogy a politikai verseny ne ássa alá az intézményi stabilitást, valamint hogy a politikai támadások megszüntetése révén teljes mértékben tiszteletben kell tartani a parlamentarizmus szerepét; valódi párbeszédre szólít fel a politikai stabilitás és előrehaladás előmozdítása érdekében, hangsúlyozva, hogy pártközi konszenzusra van szükség az uniós integrációs menetrenddel és a civil társadalom érdemi bevonásával kapcsolatban; hangsúlyozza, hogy hatékonyabb parlamenti felügyeletre és az intézmények jobb működésére van szükség;

9. elismeri, hogy Albánia demokratikus intézményeit egyre nagyobb mértékben fenyegeti a külföldi rosszindulatú befolyás és a hibrid beavatkozás veszélye; kiemeli, hogy a Kremlhez igazodó narratívák a demokratikus intézményekbe vetett közbizalom aláásására és a Nyugat-ellenes érzelmek előmozdítására törekednek; felhívja

Albániát, hogy fokozza az uniós csatlakozási folyamatra közvetlen hatást gyakorló rejtett politikai finanszírozással, médiamanipulációval és kiberfenyegetésekkel szembeni intézményi rezilienciát; felhívja az uniós intézményeket, hogy szorosan kövessék nyomon Albánia rosszindulatú befolyásnak való kitettségét;

10. üdvözli, hogy Albánia 155 orosz dezinformációs domént blokkol, de hangsúlyozza, hogy az „EUvsDisinfo” platform mintájára kialakított, összehangolt EU–Albánia dezinformációs reagálási mechanizmusra van szükség a Kreml narratíváinak gyors leleplezése és ellensúlyozása érdekében; támogatja a nyugat-balkáni országok közötti fokozott regionális együttműködést a bevált gyakorlatok megosztása és a dezinformáció és a külföldi beavatkozás elleni küzdelemre vonatkozó közös stratégiák kidolgozása érdekében; figyelmeztet az államilag támogatott kínai média növekvő jelenlétére Albániában;

11. hangsúlyozza, hogy az albán parlament köteles tiszteletben tartani alkotmánybírósága határozatait és azoknak haladéktalanul érvényt szerezni; hangsúlyozza a parlament alapvető és pótolhatatlan szerepét a fékek és ellensúlyok megőrzésében; felszólítja Albániát, hogy biztosítsa a valódi demokratikus elszámoltathatóságot és az erősebb, átláthatóbb kormányzást;

12. tudomásul veszi az albán választási törvény 2024. júliusi módosításait, amelyek lehetővé teszik, hogy a külföldön élő albán diaszpóra országon kívül szavazhasson, és amelyek részlegesen nyitott jelöltlistákat vezetnek be; tudomásul veszi a 2025. május 11-i parlamenti választásokat, és hangsúlyozza, hogy az EBESZ/ODIHR előzetes következtetései alapján a választások során verseny volt tapasztalható és azok szakszerűen, de rendkívül polarizált környezetben zajlottak, de a jelöltek nem élveztek egyenlő versenyfeltételeket; aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy a kormányzó párt hasznot húzott az adminisztratív erőforrások széles körű felhasználásából; megjegyzi, hogy az EBESZ/ODIHR végleges jelentésének közzététele, amely tartalmazza a végleges értékelést és a végrehajtandó ajánlásokat, az elkövetkező hónapokban várható; felszólítja az összes felet, hogy tegyenek bizonyosságot politikai akaratról egy átfogó és inkluzív választási reformot illetően az EBESZ/ODIHR és a Velencei Bizottság valamennyi ajánlásának teljes körű és időben történő végrehajtása érdekében, beleértve a választási és pártfinanszírozási keretre vonatkozó ajánlásokat is;

13. sajnálja, hogy a szabad média és a független újságírók tere az elmúlt években beszűkült; aggodalommal állapítja meg, hogy Albániában a média függetlenségét és sokszínűségét továbbra is érinti a magas piaci koncentráció, az üzleti és politikai érdekek átfedése, a finanszírozás és a tulajdonviszonyok átláthatóságának hiánya, a megfélemlítés és az újságírók bizonytalan munkakörülményei; megjegyzi, hogy a Riporterek Határok Nélkül 2024. évi sajtószabadság-indexe szerint Albánia a 99. helyen áll, ami a média

tulajdoni koncentrációjával, a politikai beavatkozással és az újságírók elleni fenyegetésekkel kapcsolatban folyamatosan fennálló problémákat tükrözi; hangsúlyozza, hogy a médiafinanszírozás és a tulajdonosi struktúrák átláthatóságának hiánya növeli a szerkesztői elfogultság és a külföldi propaganda-beszivárgás kockázatát, és aláássa a közvélemény újságírásba vetett bizalmát; felhívja az albán hatóságokat, hogy biztosítsák a média tulajdonviszonyainak átláthatóságát, és érvényesítsenek a zéró toleranciát az újságírók megfélemlítésével szemben; felhívja az albán kormányt, hogy támogassa a független tényellenőrző platformokat a pontos információkhoz való nyilvános hozzáférés biztosítása és az információs tér integritásának megőrzése érdekében;

14. emlékeztet arra, hogy a médiatörvények felülvizsgálatának összhangban kell állnia a Velencei Bizottság ajánlásaival, és átlátható és inkluzív módon, a médiaszervezetekkel konzultálva kell történnie a médiaszabadság és az önszabályozás javítása céljából; üdvözli az Európa Tanács által az EU-val és a sajtószabadsággal foglalkozó prominens szervezetek hálózatával közösen indított, az újságírás védelmének és az újságírók biztonságának előmozdítását célzó platformot; sajnálja, hogy nem történt előrelépés a jogszabályi keretnek az uniós vívmányokkal és az uniós normákkal, többek között a tömegtájékoztatás szabadságáról szóló európai jogszabállyal[1] való összehangolása terén; emlékeztet arra, hogy erősíteni kell az oknyomozó újságírást, a tények ellenőrzését és a médiaműveltséget, és vissza kell szorítani a gyűlöletbeszédet, a dezinformációt és az álhíreket; aggodalmát fejezi ki a megfélemlítés kultúráját tápláló folytatódó, lázító hatású médiaellenes retorika miatt, többek között magas rangú politikusok, köztisztviselők és más állami szereplők részéről; határozottan elítéli a jogállamiságról és a korrupciós ügyekről tudósító újságírók elleni egyre növekvő szóbeli támadásokat, valamint a női újságírók ellen irányuló nőgyűlölő online zaklatást, a lejárató kampányokat, az erőszakot és a zavargásokat, és felszólít a támadók jogerős elítélésének biztosítására; sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy a büntető törvénykönyv nem nyújt védelmet az újságírók számára a fenyegetésekkel és az erőszakkal szemben, és felhívja a hatóságokat, hogy fogadjanak el olyan jogi keretet, amely hatékonyan védi az újságírókat, az emberijog-védőket, a környezetvédelmi aktivistákat és más érdekelt feleket a közéleti részvételt akadályozó, a rágalmazást dekriminalizálni próbáló stratégiai perek (SLAPP-k) növekedésével szemben, tartsák tiszteletben a független újságírásnak a hatalom kulcsfontosságú

---

[1] Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2024/1083 rendelete (2024. április 11.) a belső piaci médiaszolgáltatások közös keretének létrehozásáról és a 2010/13/EU irányelv módosításáról (a tömegtájékoztatás szabadságáról szóló európai rendelet) (HL L, 2024/1083, 2024.4.17., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1083/oj).

ellenőreként betöltött szerepét, és a demokratikus elveket tiszteletben tartó módon működjenek együtt a médiával;

15. emlékeztet a nemzeti és helyi hatóságok felelősségére az átláthatóság, az elszámoltathatóság és a befogadás javításában az érdekelt felekkel folytatott érdemi és rendszeres nyilvános konzultációk révén; aggodalommal állapítja meg, hogy a nyilvános konzultációk jogi keretének albán parlament általi végrehajtása továbbra is túlnyomórészt formális; hangsúlyozza, hogy nagyobb átláthatóságra van szükség a nyilvános adatok és a kulcsfontosságú jogalkotási projektek tekintetében; ragaszkodik a helyi önkormányzatok pénzügyi forrásainak, igazgatási kapacitásának és költségvetési autonómiájának növeléséhez;

16. üdvözli Albánia élénk és konstruktív civil társadalmát, amely rendkívül fontos és pozitív szerepet játszik a reformfolyamatban; üdvözli a választások megfigyelésének javulását és a civil társadalom növekvő részvételét a demokratikus folyamat ellenőrzésében; hangsúlyozza, hogy a civil társadalom létfontosságú a demokrácia és a pluralizmus erősítésében, valamint a jó kormányzás és a társadalmi haladás előmozdításában; ösztönzi az albán kormányt, hogy már a korai szakaszban és egy átlátható jogalkotási folyamat részeként erősítse meg a civil társadalom, többek között a nőjogi szervezetek szerepét az uniós csatlakozási folyamatban; sajnálja, hogy Albániában a civil társadalmi szervezetek kihívásokkal terhes körülmények között, korlátozott közfinanszírozással működnek; kitart amellett, hogy a hatékony héamentességi rendszer alapjait az Albánia által az EU–Albánia együttműködési megállapodás és az IPA III keretében tett kötelezettségvállalásokkal összhangban kell meghatározni; sürgeti a hatóságokat, hogy gyorsítsák fel a civil társadalom fejlődését támogató környezet kialakítására irányuló kormányzati politikára vonatkozó 2024–2027-es ütemterv kidolgozását, és szorosan kövessék nyomon ezen ütemterv végrehajtását;

17. üdvözli a közigazgatásért és a korrupció elleni küzdelemért felelős államminiszter tisztségének újonnani létrehozását, és hangsúlyozza a hatékonyságának, valamint a közigazgatási és korrupcióellenes reformok végrehajtásának fontosságát; továbbra is aggodalmának ad hangot azonban amiatt, hogy korlátozott előrelépés történt a közigazgatási reform terén; ragaszkodik ahhoz, hogy az albán hatóságok ténylegesen hajtsák végre az érdemeken alapuló munkaerő-felvételre vonatkozó rendelkezéseket, és vizsgálják felül az új közigazgatási és korrupcióellenes reformok jelenlegi nyomonkövetési struktúráinak hatékonyságát; hangsúlyozza, hogy elő kell mozdítani az elszámoltathatóság, a nyilvános információkhoz való pártatlan hozzáférés és a közintézmények ellenőrzésének kultúráját, többek között a reformprogram végrehajtása tekintetében; megjegyzi, hogy a közintézményeknek javítaniuk kell az átláthatósági követelményeknek való megfelelésüket és az információkérésekre való reagálási képességüket;

18. sajnálja, hogy korlátozott előrelépés történt a közbeszerzés jogi keretének az uniós vívmányokkal való összehangolása terén; aggodalmának ad hangot a közbeszerzési jogban újonnan bevezetett ideiglenes mentességek miatt; felhívja az albán hatóságokat, hogy az uniós vívmányokkal összhangban javítsanak a versenyalapú közbeszerzési eljárásokon;

19. üdvözli az Albánia által az Eurostat felé történő adattovábbítás javítása terén elért eredményeket;

Alapjogok

20. megjegyzi, hogy Albánia nemi alapú erőszakra vonatkozó jogi kerete még nem igazodik teljes mértékben az isztambuli egyezményhez; komoly aggodalmának ad hangot amiatt, hogy a nők elleni erőszak továbbra is sürgető kérdés, és továbbra is magas a nőgyilkosságok száma; üdvözli, hogy az ombudsman nőgyilkossági figyelőrendszert hozott létre; sürgeti az áldozatoknak nyújtott támogató szolgáltatások javítását, különösen az egészségügyi ellátást, a menedékhelyek finanszírozását, az ingyenes jogi segítségnyújtást, valamint az áldozatok rehabilitációját és visszailleszkedésének támogatását; hangsúlyozza, hogy az áldozatközpontú megközelítés biztosítása érdekében fokozott pénzügyi és intézményi támogatásra van szükség a megelőzési programok, a figyelemfelkeltő kampányok, valamint a bűnüldöző és igazságügyi hatóságok számára biztosított speciális képzések céljára;

21. aggodalmát fejezi ki a fogyatékossággal élő személyek és a nemek közötti egyenlőség tekintetében felmerült tartós hiányosságok, például az uniós vívmányokhoz való igazodás hiánya vagy részleges mivolta miatt; elismeri, hogy Albániának teljes mértékben össze kell hangolnia a nemi alapú erőszakra vonatkozó jogi keretét az isztambuli egyezménnyel; megjegyzi, hogy a Világgazdasági Fórum nemek közötti szakadékról szóló 2024. évi globális jelentése szerint Albánia világviszonylatban hat helyezéssel a 23. helyre esett vissza, ami a nemek közötti szakadék szélesedésére utal; komoly aggodalmának ad hangot amiatt, hogy a nők elleni erőszak továbbra is sürgető kérdés, és továbbra is magas a nőgyilkosságok száma; felszólít a meglévő jogszabályok teljes körű és hatékony végrehajtására, beleértve a védelmi intézkedések szigorúbb végrehajtását és a nemi alapú erőszakkal kapcsolatos ügyekre való fokozott igazságügyi reagálást, amint azt az Európai Bizottság Albániáról szóló 2024. évi jelentése is kiemeli;

22. üdvözli az LMBTI+-személyekre vonatkozó új, megerősített költségvetésű nemzeti cselekvési terv elfogadását; sajnálja azonban, hogy nem történt előrelépés az e területen szükséges jogszabályok kezdeményezése terén, és felhívja a hatóságokat, hogy fogadják el a nemi identitás és a nemi jellemzők elismerésére, valamint az azonos neműek házasságára és élettársi kapcsolatára vonatkozó szükséges jogszabályokat; helyteleníti, hogy az LMBTI+-személyek továbbra is

fenyegetésekkel és becsmérlő médiakampányokkal szembesülnek, és hogy a közintézmények nem nyújtanak számukra megfelelő védelmet; megjegyzi, hogy a vidéki és távoli területeken élő nők, a roma és egyiptomi nők, valamint az LMBTI-személyek hozzáférése az egészségügyi alapellátáshoz továbbra is korlátozott; sürgeti a közintézményeket, hogy tanúsítsanak határozott elkötelezettséget az LMBTI+ jogok védelme mellett, és határozottan lépjenek fel az LMBTI+ közösséggel szembeni diszkriminatív és gyűlöletkeltő nyelvezet ellen;

23. felszólítja Albániát, hogy teljes mértékben tartsa tiszteletben az albán Autokefál Ortodox Egyház autonómiáját, és tartózkodjon minden olyan fellépéstől, amely aláássa a vallásgyakorlás szabadságát vagy az egyház tulajdonjogait; felszólít az egyházi kinevezésekbe való beavatkozás megszüntetésére és a vallási hatóságokkal folytatott párbeszédre a vallási pluralizmus megőrzése érdekében;

24. üdvözli a kisebbségekhez tartozó személyek jogairól, különösen az önmeghatározásról és a kisebbségi nyelvek használatáról szóló, függőben lévő végrehajtási jogszabályok elfogadását többek között a helyi önkormányzatok szintjén, és hangsúlyozza, hogy ezeket a szabályokat teljes mértékben és hatékonyan végre kell hajtani annak érdekében, hogy a kisebbségi és oktatási jogokkal a gyakorlatban is élhessenek azok, akiket megilletnek; felhívja a hatóságokat, hogy biztosítsák a belső szabályzatok hatékony végrehajtását, különösen azáltal, hogy megfelelő forrásokat különítenek el a központi ügynökségek és a helyi önkormányzatok számára; felhívja a hatóságokat annak biztosítására, hogy a nemzeti kisebbségekkel foglalkozó bizottság tagjainak kiválasztására vonatkozó eljárásokat a Bizottság és a nemzeti kisebbségek védelméről szóló keretegyezmény tanácsadó bizottságának ajánlásaival összhangban vizsgálják felül; felhívja a hatóságokat, hogy növeljék a nemzeti kisebbségekkel foglalkozó állami bizottság kapacitását, és biztosítsák, hogy az teljes mértékben működőképes legyen és megfelelő erőforrásokkal rendelkezzen; aggodalmát fejezi ki az albániai kisebbségi csoportokat érintő megkülönböztetés és társadalmi kirekesztés tartós problémái miatt; felszólítja az albán kormányt az emberi jogok, köztük a kisebbségi jogok teljes körű tiszteletben tartására és védelmére, valamint annak biztosítására, hogy az emberi jogi visszaélésekkel, többek között a gyűlöletbeszéddel kapcsolatos valamennyi állítást késedelem nélkül és alaposan kivizsgálják; sürgeti az albán hatóságokat, hogy erősítsék meg az intézményi mechanizmusokat a megkülönböztetés megelőzése és valamennyi közösség érdemi politikai részvételének biztosítása érdekében, összhangban a Bizottság Albániáról szóló 2024. évi jelentésében foglalt ajánlásokkal; felhívja Albániát, hogy védje és mozdítsa elő nemzeti kisebbségeinek kulturális örökségét, nyelveit és hagyományait; felszólítja Albániát, hogy az országban mindenütt biztosítsa a nemzeti kisebbségek anyanyelvi oktatását, így a hagyományosan görög nemzeti kisebbség által lakott régiókban

biztosítsa a megfelelő görög anyanyelvű általános és középiskolai oktatást, és valamennyi polgára számára biztosítsa az állami alap-, közép- és felsőfokú oktatáshoz való korlátlan hozzáférést, ezáltal teljes mértékben végrehajtva a vonatkozó jogszabályokat;

25. felszólítja Albániát, hogy védje meg és őrizze meg a görög ortodox kisebbség vallási és kulturális örökségét, többek között az egyházak és temetők helyreállítása és jogi elismerése révén; felhívja a hatóságokat, hogy tartózkodjanak a görög kisebbség történelmi vagy kulturális jelentőségű ingatlanjainak kisajátításától vagy lebontásától;

26. emlékeztet arra, hogy Albániának védenie kell a tulajdonhoz való jogot, különösen azáltal, hogy határozott előrelépést tesz az első nyilvántartásba vétel és a kompenzáció terén, javítja az állami kataszter átláthatóságát és az ingatlan-nyilvántartási adatok minőségét, valamint biztosítja a tisztességes eljáráshoz és a hatékony jogorvoslathoz való jog tiszteletben tartását az ingatlanok kisajátítása és törlése esetén;

27. ösztönzi Albánia kormányát, hogy orvosolja a kommunista rezsim által a vallási felekezetek tekintetében elkövetett igazságtalanságokat;

28. aggodalmát fejezi ki a kommunisták által elkobzott vallási ingatlanok visszaszolgáltatásának lassúsága miatt; aggodalommal állapítja meg továbbá, hogy a vallási felekezetek számos kérelme ellenére az albán kormány nem juttatta vissza a kommunista rezsim alatt elkobzott valamennyi szent tárgyat, relikviát, ikont és szent iratot[1];

29. felszólít az oktatási rendszer korszerűsítésére irányuló beruházások növelésére annak érdekében, hogy biztosítsák annak magas színvonalát és befogadó jellegét; felszólítja Albániát, hogy hajtson végre intézkedéseket a fogyatékossággal élő személyek foglalkoztatási és oktatási lehetőségeinek előmozdítása érdekében;

30. üdvözli a 2023. évi albániai népszámlálást; felhívja a hatóságokat, hogy a Bizottság Albániáról szóló 2024. évi jelentésében szereplő bizottsági ajánlással összhangban tegyék közzé a részletes adatokat és a tematikus elemzést;

31. üdvözli a személyes adatok védelméről szóló törvény elfogadását, amelynek célja az uniós vívmányokkal való teljes körű összehangolás; elismerését fejezi ki az albán hatóságoknak az árva művek felhasználására vonatkozó eljárásról és méltányos díjazásról, valamint a szerzői jogi oltalom alatt álló művek adatbázisáról szóló végrehajtási jogszabályok elfogadásáért, de komoly aggodalmának ad hangot a személyes adatok kezelése és az informatikai rendszerek hiányosságai miatt; felhívja az albán hatóságokat, hogy erősítsék

---

1 https://www.state.gov/reports/2023-report-on-international-religious-freedom/albania/.

meg az adatvédelmi incidensekkel szembeni védelmet, fokozzák a megelőzést és a közvélemény tudatosságát, valamint javítsák az intézményi kapacitást a személyes adatok védelméről szóló új törvény hatékony végrehajtása érdekében; felhívja Albániát, hogy továbbra is működjön együtt az EU Szellemi Tulajdoni Hivatalával;

32. elismeri az Albánia és az EU közötti együttműködés megerősítését a migrációs áramlások kezelése és a határellenőrzés terén, különösen a 2024–2026 közötti időszakra vonatkozó új nemzeti migrációs stratégia és a Frontexszel való együttműködés révén; tudomásul veszi az Olaszország–Albánia egyetértési megállapodást;

Jogállamiság

33. elismerését fejezi ki az Albánia által az igazságszolgáltatás függetlenségének, átláthatóságának és elszámoltathatóságának megerősítését célzó igazságügyi reformok végrehajtása terén elért eredményekért, beleértve az első fokon lezárult átvilágítási folyamatot is; üdvözli az albán parlament által elindított „Jó kormányzás, jogállamiság és korrupció elleni küzdelem Albániában – 2030” elnevezésű új reformfolyamatot; hangsúlyozza, hogy minden olyan kezdeményezésnek, amely a kormányzás, a jogállamiság és a korrupcióellenes erőfeszítések megerősítésére irányul, az inkluzivitásra, az átláthatóságra és az együttműködésre kell épülnie;

34. aggodalmát fejezi ki az igazságszolgáltatási rendszerre gyakorolt folyamatos politikai beavatkozás és nyomás miatt; aggodalmát fejezi ki a Bírói Főtanács és az Ügyészi Főtanács nem bíró tagjai érdemeken alapuló kinevezésének hiányosságai, valamint e tagok feddhetetlensége kapcsán; sajnálatát fejezi ki az igazságszolgáltatás működésével kapcsolatban a SPAK 2024. évi jelentésében megállapított tartós kihívások miatt;

35. sürgős lépésekre szólít fel a bírói függetlenség és az intézményi integritás biztosítása érdekében;

36. kiemeli, hogy Albánia a Transparency International 2024. évi korrupcióérzékelési indexében a 80. helyen állt, ami jelzi, hogy jelentős előrelépésre van szükség a magas szinten elkövetett korrupció elleni küzdelem és az igazságszolgáltatás függetlenségének biztosítása terén; hangsúlyozza Albánia korrupció és szervezett bűnözés elleni küzdelemre szakosodott struktúrájának (SPAK) kulcsfontosságú munkáját a magas szinten elkövetett korrupcióval, valamint az EU pénzügyi érdekeinek védelmével kapcsolatos ügyek kivizsgálása, büntetőeljárás alá vonása és elítélése terén elért eredmények sorának elérésében; hangsúlyozza a korrupcióellenes intézmények teljes függetlensége biztosításának fontosságát, és ösztönzi operatív és vizsgálati kapacitásuk megerősítését; üdvözli a magas szintű korrupciós vizsgálatokat és eljárásokat; hangsúlyozza, hogy a magas rangú tisztviselők ellen hozott jogerős ítéletek számának növelése továbbra is fontos

prioritás; sürget minden szereplőt, hogy hagyjon fel az olyan független intézmények munkájának aláásásával, mint a SPAK, és tartózkodjon az erre irányuló cselekményektől; sajnálatosnak tartja, hogy olyan környezet alakult ki, amelyben megfélemlítik az igazságszolgáltatást, valamint indokolatlan nyomást gyakorolnak az igazságszolgáltatás függetlenségére, súlyosan veszélyeztetve azt; aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy a fenyegetésekkel szembesülő bírák intézményi támogatásának hiánya gyengíti a közvélemény bizalmát, és súlyosan veszélyezteti a jogállamiságot és Albánia uniós integrációs folyamatát;

37. tudomásul veszi az igazságszolgáltatási rendszer minőségével és hatékonyságával kapcsolatos kihívásokat, beleértve a betöltetlen igazságszolgáltatási álláshelyek magas számát, a bírósági személyzet elégtelenségét, az igazságügyi alap- és továbbképzés minőségét, az ítélkezési gyakorlat következetességét és a modern integrált ügykezelési rendszer hiányát; megjegyzi, hogy a költségvetési előirányzatok nem elégségesek, különösen a bírósági komponens esetében; hangsúlyozza, hogy továbbra is prioritásként kell kezelni az igazságszolgáltatási rendszerben az ügyhátralék csökkentését; üdvözli azonban, hogy Albánia Alkotmánybírósága az ügyhátralék csökkentésével javította hatékonyságát, és továbbra is fenntartja az intézményi fékeket és ellensúlyokat;

38. üdvözli a pénzmosás elleni küzdelemre vonatkozó uniós vívmányokkal való összehangolást célzó nemzeti jogszabályok elfogadását; megjegyzi, hogy erős vagyonvisszaszerzési hivatalt kell létrehozni, és javítani kell a magas szinten elkövetett korrupciós ügyek átvilágítását, kivizsgálását, büntetőeljárás alá vonását és elítélését, többek között a bűncselekményből származó vagyon lefoglalása és végleges elkobzása révén;

39. felhívja Albániát, hogy továbbra is hangolja össze jogi keretét, különösen a büntető törvénykönyvét, a szervezett bűnözés, a kábítószer- és tűzfegyver-kereskedelem, valamint a kiberbűnözés, a szélsőségesség és a terrorfenyegetések elleni küzdelemre vonatkozó uniós vívmányokkal; továbbra is aggódik az albán maffiacsoportok jelentette folyamatos fenyegetés és tevékenységeik diverzifikációja miatt Európában; sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy a hálózataik felszámolására irányuló – többek között a Sky-ECC titkosított üzenetküldő szolgáltatásából származó adatoknak a nyomozások során történő felhasználása révén megvalósult – erőfeszítések ellenére ezek a bűnözői csoportok számos tagállamban, különösen Hollandiában, Belgiumban, Olaszországban és Franciaországban még mindig jelentős mértékben részt vesznek a kábítószer- és fegyverkereskedelemben, a migránscsempészésben, az emberkereskedelemben és a pénzmosásban; tudomásul veszi további ügyészek kinevezését a Különleges Ügyészségbe, valamint egy pénzügyi nyomozócsoport létrehozását; elismerését fejezi ki Albánia részvételéért a Bűnügyi Fenyegetettség Elleni Európai Multidiszciplináris Platform (EMPACT) keretében folytatott közös

műveletekben és együttműködésben a kábítószer-kereskedelemmel, a pénzmosással és a kiberbűnözéssel szemben folytatott küzdelemben; elismeri továbbá az EUROPOL-lal, az EUROJUST-tal, a FRONTEX-szel, az INTERPOL-lal és a CARIN-hálózattal a szervezett bűnözés elleni küzdelem és a nemzetközi bűnözői hálózatok felszámolása terén folytatott fokozott együttműködést; ösztönzi Albániát, hogy a regionális stabilitás fokozása érdekében erősítse meg a hírszerzési információk uniós ügynökségekkel való megosztására szolgáló mechanizmusait; további folyamatos erőfeszítésekre szólít fel Albánia biztonsági politikáinak az uniós stratégiákkal való összehangolása érdekében, előmozdítva az integráltabb és reziliensebb regionális biztonsági keretet; felhívja Albániát, hogy az uniós tagállamokkal és az uniós ügynökségekkel együttműködve erősítse meg az emberkereskedelem elleni küzdelmet; hangsúlyozza, hogy fel kell lépni a kézi- és könnyűfegyverek tiltott kereskedelme ellen, mivel Albánia továbbra is cél- és tranzitország; üdvözli a bűncselekmények áldozatainak védelmére irányuló új stratégia elfogadását; hangsúlyozza a migráció ellenőrzésével foglalkozó személyzet folyamatos képzésének fontosságát az európai szabályozások hatékony végrehajtásának biztosítása és az emberkereskedő hálózatok tevékenységére való határozottabb reagálás biztosítása érdekében;

40. ösztönzi az Európai Külügyi Szolgálatot és a Bizottságot, hogy a kiberbiztonság, az információmanipuláció és a kritikus infrastruktúrák védelme terén továbbra is segítsék Albánia hibrid fenyegetésekkel szembeni ellenálló képességének növelését; felhívja Albániát, hogy értékelje a közvetlen külföldi befektetésekkel kapcsolatos kockázatokat, és vizsgálja meg az ilyen beruházásokat, különösen az olyan stratégiai ágazatokban, mint az energia, a bányászat és a távközlés, a gazdasági függőségek és az adósságcsapdák elkerülése, a nemzeti érdekek védelme, a biztonság fokozása és az uniós normákkal való összhang biztosítása érdekében;

41. kéri az Uniót és a nyugat-balkáni országokat, hogy a szoros együttműködés és az uniós forrásokkal való visszaéléssel kapcsolatos büntetőeljárások elősegítése érdekében hozzák létre az Európai Ügyészség (EPPO) és a csatlakozásra váró országok közötti hatékony együttműködés keretét; üdvözli, hogy Albánia kétoldalú munkamegállapodást kötött az Európai Ügyészséggel;

Társadalmi-gazdasági reformok

42. üdvözli Albánia elkötelezettségét a Nyugat-Balkánra vonatkozó uniós növekedési terv végrehajtásában, amely terv magában foglalja az uniós egységes piaci integrációt, a regionális gazdasági integrációt, az alapvető reformokat és a fokozott pénzügyi támogatást;

43. ismét hangsúlyozza, hogy javítani kell a nyugat-balkáni országokkal közös nyilvános infrastruktúrát, és fejleszteni kell a kapcsolódásokat az uniós tagállamokkal; emlékeztet a Nyugat-Balkánra vonatkozó

gazdaságélénkítési és beruházási tervben rejlő lehetőségekre a regionális összeköttetések vasúton és autópályán keresztül történő javítása tekintetében; ezzel összefüggésben sürgeti valamennyi ország hatóságait, hogy építsék ki az Albániát, Észak-Macedóniát és Bulgáriát összekötő VIII. folyosót; emlékeztet arra, hogy fejleszteni kell a nyugat-balkáni országokkal és az uniós tagállamokkal való légi összeköttetéseket;

44. üdvözli Albánia reformprogramját, amely az üzleti környezettel, a humán tőkével, a digitalizációval, az energetikai és zöld átállással, az alapvető jogokkal és a jogállamisággal foglalkozik; üdvözli továbbá Albánia részvételét az EU Digitális Európa programjában; üdvözli, hogy Albánia az EU és a Gazdasági Együttműködési és Fejlesztési Szervezet által működtetett, a kormányzás és az irányítás javítását támogató program regionális vezetőjévé vált a közigazgatásban és a digitális közbeszerzésben;

45. ösztönzi az albán hatóságokat, hogy az oktatáshoz,m a lakhatáshoz, a szociális és egészségügyi szolgáltatásokhoz való hozzáférés további javítása révén csökkentsék a szegénység és a társadalmi kirekesztés kockázatát, különösen a hátrányos helyzetű lakosság és kisebbségi csoportok, köztük a romák és az egyiptomiak körében; felszólít Albánia 2024–2030-as időszakra szóló nemzeti szociális védelmi stratégiájának és a 2023–2030-as időszakra szóló nemzeti foglalkoztatási és készségfejlesztési stratégiájának végrehajtására; felszólítja Albániát, hogy fogadjon el további intézkedéseket az ifjúsági munkanélküliség elleni küzdelem érdekében, és felhívja az albán hatóságokat, hogy hatékonyan hajtsák végre a nemzeti gyermekjogi menetrendet azáltal, hogy segítséget nyújtanak a kirekesztéssel és szegénységgel szembesülő gyermekeknek;

46. elismerését fejezi ki az albán hatóságoknak a felsőoktatás reformjára és a 2021–2026 közötti időszakra vonatkozó nemzeti oktatási stratégia végrehajtására irányuló jogalkotási aktusok elfogadásáért; sürgeti Albániát, hogy az iskolai tantervek központi témájaként bővítse a médiaműveltséget, biztosítva ugyanakkor, hogy a tanárok célzott képzésben részesüljenek és modern erőforrásokhoz jussanak a magas színvonalú programok megvalósítása érdekében; ösztönzi az uniós oktatási kezdeményezésekkel és regionális hálózatokkal, például a nyugat-balkáni médiaműveltségi megfigyelőközponttal való együttműködést a kritikus gondolkodás és a digitális jártasság oktatása terén bevált gyakorlatok végrehajtása érdekében;

47. üdvözli az Albánia által az uniós tagállamokkal a szociális biztonságról szóló kétoldalú megállapodások megkötése, valamint annak előkészítése terén elért eredményeket, hogy lehetővé tegye foglalkoztatási szolgáltatási rendszerének az EURES-szel, a foglalkoztatási szolgálatok európai hálózatával való összekapcsolását;

48. üdvözli, hogy Albánia 2024 novemberében csatlakozott az egységes eurófizetési térséghez, ami csökkenti a polgárok és a vállalkozások költségeit, és hozzá fog járulni Albánia egységes piacba való további integrációjához; elismerését fejezi ki az albán hatóságoknak a fizetési műveletekre vonatkozó uniós vívmányokkal (a fizetési számlákról szóló irányelv[1]) való összehangolásért, valamint azon intézkedésekért, amelyek eredményeként Albánia lekerült a Pénzügyi Akció Munkacsoport „szürkelistájáról”; elismeri Albánia gazdasági versenyképességének javítására irányuló erőfeszítéseit, és felszólítja a kormányt, hogy folytassa a strukturális reformokat a vonzóbb üzleti környezet előmozdítása érdekében, összhangban az uniós normákkal; sajnálja, hogy a közigazgatás hatékonyságának hiánya, a túlzott szabályozási keret, a korrupció és a jelentős informális gazdaság aláássa az üzleti környezetet és gátolja a piaci versenyt;

49. elismerését fejezi ki Albánia költségvetési teljesítményének javulásáért; felhívja az albán hatóságokat, hogy a Pénzügyminisztérium illetékes szervezeti egységének megerősítése révén terjesszék ki még nagyobb mértékben a költségvetési kockázatelemzést; felszólít az állami tulajdonú vállalatok nagyobb átláthatóságára és elszámoltathatóságára éves pénzügyi jelentések révén; felhívja Albániát, hogy erősítse meg államháztartási belső kontrollrendszerét, és biztosítsa a legfőbb ellenőrző intézmény (ALSAI) ajánlásainak végrehajtását;

50. üdvözli a magánnyugdíjalapra, a bankok helyreállítására és a szanálási keretre vonatkozó jogszabályok további összehangolását az uniós vívmányokkal; felhívja Albániát, hogy teljesítse ki jogszabályainak összehangolását a biztosításra, a tőkepiacokra, az értékpapírpiacokra, a befektetési alapokra és a pénzügyi piaci infrastruktúrákra vonatkozó uniós vívmányokkal;

51. üdvözli a tiranai csúcstalálkozón a barangolási költségek csökkentéséről létrejött megállapodást; e tekintetben felhívja a hatóságokat, a magánszereplőket és valamennyi érdekelt felet, hogy törekedjenek az adatátviteli barangolási díjak jelentős csökkentésére, valamint a Nyugat-Balkán és az EU közötti barangolási díjak 2027-ig a belföldi árakhoz közeli szintre történő további csökkentésére vonatkozóan elfogadott célok elérésére; üdvözli, hogy végrehajtották a Nyugat-Balkán és az EU közötti barangolásra vonatkozó ütemterv első szakaszát;

52. aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy Albániában nem történt előrelépés a társasági jogi jogszabályok terén; felhívja az albán hatóságokat,

---

[1] Az Európai Parlament és a Tanács 2014/92/EU irányelve (2014. július 23.) a fizetési számlákhoz kapcsolódó díjak összehasonlíthatóságáról, a fizetésiszámla-váltásról és az alapszintű fizetési számla nyitásáról, illetve használatáról (HL L 257., 2014.8.28., 214. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2014/92/oj).

hogy teljesítsék ki a társasági jogi jogszabályok uniós vívmányokkal való összehangolását;

Környezetvédelem, biodiverzitás, energia és közlekedés, fenntartható turizmus

53. hangsúlyozza, hogy Albániának több erőfeszítésre van szüksége ahhoz, hogy igazodjon az uniós környezetvédelmi vívmányokhoz; kéri, hogy az irányelvet hangolják össze az EU környezeti hatásvizsgálatról[1] és stratégiai környezeti vizsgálatról[2] szóló irányelveivel; hangsúlyozza, hogy meg kell erősíteni a környezeti bűnözés elleni küzdelmet;

54. hangsúlyozza, hogy az Aarhusi Egyezménnyel összhangban átlátható és inkluzív nyilvános konzultációkra van szükség, amely biztosítja a helyi közösségek, a nem kormányzati szervezetek és a tudományos intézmények aktív részvételét a környezeti döntéshozatali folyamatokban, különösen a jelentős környezeti és társadalmi-gazdasági következményekkel járó projektek esetében; figyelmeztet arra, hogy az érdekelt felek megfelelő bevonásának hiánya aláássa a kormányzási normákat és Albánia uniós vívmányokkal kapcsolatos kötelezettségeinek való megfelelését; aggodalmát fejezi ki a nem versenyképes, külföldi finanszírozású fejlesztési projektek gazdasági és környezeti hatásai miatt;

55. emlékeztet arra, hogy Albániának jelentős erőfeszítéseket kell tennie az éghajlatvédelemmel, az energiahatékonysággal, az energiaellátás és a közlekedés diverzifikálásával és környezetbarátabbá tételével kapcsolatos célok eléréséhez; megjegyzi, hogy a levegő- és vízminőség, valamint a hulladékgazdálkodás továbbra is különösen nagy kihívást jelent az ország számára; sürgeti a központi kormányzatot és a helyi önkormányzatokat, hogy fokozzák erőfeszítéseiket a levegőminőség javítása és a potenciálisan halálos szennyezés csökkentése érdekében; sürgeti az albán kormányt, hogy kezelje prioritásként az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodást célzó stratégiák végrehajtását, a megújuló energiaforrások fejlesztését és a hulladékgazdálkodási rendszer korszerűsítését az uniós normáknak való megfelelés és a fenntartható gazdasági növekedés támogatása érdekében; ösztönzi az albán hatóságokat, hogy erősítsék meg a tömegközlekedési rendszer és a vasúti rendszer bővítésére irányuló intézkedéseket és beruházásokat;

---

1 Az Európai Parlament és a Tanács 2011/92/EU irányelve (2011. december 13.) az egyes köz- és magánprojektek környezetre gyakorolt hatásainak vizsgálatáról (HL L 26., 2012.1.28., 1. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2011/92/oj).

2 Az Európai Parlament és a Tanács 2001/42/EK irányelve (2001. június 27.) bizonyos tervek és programok környezetre gyakorolt hatásainak vizsgálatáról (HL L 197., 2001.7.21., 30. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2001/42/oj).

56. szilárd meggyőződése, hogy a környezetvédelemnek és a fenntartható idegenforgalom fejlesztésének együtt kell járnia; üdvözli a a Vjosa Vadvízi Nemzeti Park létrehozását, amely az első vadvízi nemzeti park Európában, és kéri, hogy különítsenek el elegendő forrást annak védelmére; felhívja a hatóságokat, hogy teljes mértékben tartsák tiszteletben a nemzeti park ökológiai integritását, és vizsgálják felül az infrastrukturális projekteket, különösen a Shushica folyóból történő vízkivétel projektjét, összhangban a biológiai sokféleség megőrzésére vonatkozó nemzetközi normákkal és a bevált gyakorlatokkal annak biztosítása érdekében, hogy a park biológiai sokfélesége, élőhelyei és ökológiai funkciói sértetlenek maradjanak; ismételten aggodalmát fejezi ki a vlorai repülőtér Vjosa-Narta védett területen történő megépítése miatt, megsértve ezzel a biológiai sokféleség védelmére vonatkozó nemzeti és nemzetközi normákat, és felhívja a Bizottságot, hogy a csatlakozási tárgyalások 27. fejezetében foglalkozzon ezzel a kérdéssel; felhívja az albán hatóságokat, hogy fogadják el a kulturális örökségről és a múzeumokról szóló törvény végrehajtási jogszabályait;

57. komoly aggodalmának ad hangot a védett területekről szóló albán törvény közelmúltbeli módosításai miatt, amelyek nagy infrastrukturális és idegenforgalmi projekteket tesznek lehetővé az ökológiai szempontból érzékeny övezetekben; felszólít e jogszabály-módosítások visszavonására a nemzeti és nemzetközi jogi kereteknek és természetvédelmi normáknak való teljes körű és szigorú megfelelés biztosítása, valamint a szomszédos országokat érintő tengerihulladék-szennyezés kezelése érdekében;

58. felhívja az albán hatóságokat, hogy jelöljék ki és hatékonyan kezeljék a súlyosan veszélyeztetett fajok – különösen a balkáni hiúz – túlélése szempontjából kulcsfontosságú védett területeket, és ennek körében hajtsanak végre a biológiai sokféleséget nyomon követő átfogó programokat, valamint hajtsák végre és érvényesítsék szigorúan az orvvadászat elleni jogszabályokat; sürgeti Albániát, hogy hagyjon fel a Fekete-Drin folyón található Skavica vízerőműre vonatkozó tervekkel, tekintettel annak súlyos ökológiai, társadalmi és kulturális hatásaira, ideértve a helyi közösségek elvándorlását;

Regionális együttműködés és külpolitika

59. üdvözli az EU és Albánia közötti, 2024. november 19-én elfogadott biztonsági és védelmi partnerséget, amely platformot hoz létre a biztonsági és védelmi kérdésekkel kapcsolatos megerősített párbeszéd és együttműködés számára, és jelentős előrelépést jelent; hangsúlyozza annak fontosságát, hogy ez a partnerség konkrét fellépésekben öltsön testet, beleértve a közös képzési kezdeményezéseket, a megosztott hírszerzési képességeket és a regionális és globális biztonsági kihívások kezelését célzó megerősített határbiztonsági intézkedéseket; hangsúlyozza, hogy a Nyugat-Balkánon el kell mélyíteni a biztonsági együttműködést, előmozdítva a regionális partnerek közötti szorosabb koordinációt a

szervezett bűnözés, a kiberfenyegetések és a hibrid kihívások elleni küzdelem érdekében; felszólít a Nyugat-Balkánon a stabilitást és a rezilienciát fokozó regionális biztonsági kezdeményezések megerősített uniós támogatására; elismeri, hogy ez a partnerség jelentős előrelépést jelent Albánia számára abban, hogy megerősítse az EU megbízható biztonsági partnereként betöltött szerepét; hangsúlyozza továbbá, hogy a partnerség elő fogja segíteni többek között a közös kezdeményezéseket és a kapacitásépítési erőfeszítéseket, hozzájárulva ezáltal a Nyugat-Balkán biztonsági architektúrájának reziliensebbé és integráltabbá tételéhez;

60. üdvözli a hibrid fenyegetések elleni további küzdelem érdekében 2024-ben elfogadott nemzetbiztonsági stratégiát és az új kiberbiztonsági törvényt; üdvözli az Albánia, Koszovó és Horvátország által aláírt közös nyilatkozatot, amelynek célja az együttműködés javítása és a védelmi potenciál megerősítése, miközben teljes mértékben támogatja az euroatlanti és regionális védelmi integrációt;

61. aggodalmát fejezi ki Oroszország növekvő befolyása miatt az EU szomszédságában; elismerését fejezi ki az Albánia Elektronikus és Postakommunikációs Hatósága (AKEP) által 2024 októberében hozott intézkedésekért, amelyek a dezinformáció terjesztésében részt vevő 155, oroszok által működtetett online fiók, valamint a kiberkémkedési csoportokhoz kapcsolódó nyolc fiók bezárásához vezettek[1]; hangsúlyozza, hogy ezek az intézkedések Albánia kiberfenyegetések csökkentésére irányuló folyamatos erőfeszítéseit tükrözik; sürgeti az EU-t, hogy fokozza az Albániának nyújtott támogatását az Oroszország rosszindulatú befolyása elleni küzdelemben és a regionális stabilitás megőrzésében;

62. üdvözli, hogy Albánia teljes mértékben igazodik az EU közös kül- és biztonságpolitikájához, többek között támogatja a harmadik országokkal szembeni uniós szankciókat, és pozitívan járul hozzá a közös biztonság- és védelempolitikai missziókhoz, különösen az EUFOR Althea misszióhoz, ami hangsúlyozza az ország elkötelezettségét a regionális és nemzetközi biztonsághoz és stabilitáshoz való hozzájárulás iránt, továbbá üdvözli Albánia részvételét az EU és a NATO által vezetett műveletekben, valamint az Europollal és az Interpollal való együttműködését; felszólít az EU által vezetett válságkezelési műveletekben és közös biztonság- és védelempolitikai missziókban, például az EUNAVFOR Aspides tengeri védelmi műveletben való további részvételére; elismeri az adriai- és jón-tengeri régió stratégiai jelentőségét az európai biztonság és gazdasági stabilitás szempontjából; felhívja Albániát, hogy az EU-val és a NATO-val együttműködve erősítse meg tengeri védelmi képességeit;

---

1 https://politiko.al/english/e-tjera/-mbyll-155-llogari-ruse-ne-internet-per-dezinformimin-ne-tirane-i517028?.

63. üdvözli az albán kormánynak a jószomszédi kapcsolatok előmozdítására irányuló folyamatos erőfeszítéseit; e tekintetben emlékeztet annak fontosságára, hogy Albánia vállalja, hogy a határvitákat a viták békés rendezésének elvével, valamint az ENSZ Alapokmányával és az ENSZ Tengerjogi Egyezményével összhangban rendezi, beleértve szükség esetén a Nemzetközi Bíróság ítéleteinek követését is; üdvözli Albánia aktív hozzájárulását a berlini folyamathoz; továbbra is ösztönzi a regionális együttműködési kezdeményezésekben való tartós és konstruktív szerepvállalást, összhangban az uniós értékekkel és a bővítési célkitűzésekkel, mivel ez hozzájárul a Nyugat-Balkán békéjéhez, biztonságához és stabilitásához; óva int minden olyan fellépéstől – például a „Nyílt Balkán” kezdeményezéstől –, amely aláásható a közös regionális piacot vagy eltérhet a berlini folyamattól, mivel az ilyen lépések akadályozzák az uniós integrációt és kohéziót, és veszélyeztethetik Albánia mélyebb regionális és európai integráció felé történő előrehaladását;

64. üdvözli, hogy Albánia ratifikálta a szociális biztonsági rendszerek koordinálásáról szóló kétoldalú megállapodásokat Horvátországgal, Montenegróval és Bulgáriával;

65. hangsúlyozza Albánia konstruktív szerepét a Nyugat-Balkán stabilitásának és együttműködésének előmozdításában, különösen a szomszédos országokkal folytatott kétoldalú párbeszéd és a regionális szervezetekben való szerepvállalása révén.

°

° °

66. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást az Európai Tanács elnökének, a Tanácsnak, a Bizottságnak, a Bizottság alelnökének/az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének, a tagállamok kormányainak és parlamentjeinek, valamint az Albán Köztársaság elnökének, kormányának és parlamentjének.